

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-124/20-L

Název	Střední průmyslová škola stavební, Liberec 1, Sokolovské náměstí 14, příspěvková organizace
Sídlo	Sokolovské náměstí 264/14, Liberec I-Staré Město, 460 01 Liberec
E-mail	sekretariat@stavlib.cz
IČ	46 747 982
Identifikátor	600 010 562
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radek Cíkl
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místo inspekční činnosti	Sokolovské náměstí 264/14, Liberec I-Staré Město, 460 01 Liberec
Termín inspekční činnosti	7. 1. – 10. 1. 2020 a 15. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Střední průmyslová škola stavební, Liberec 1, Sokolovské náměstí 14, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy s nejvyšším povoleným počtem 435 žáků. Škola poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou (dále „MZ“) v denní formě vzdělávání ve čtyřletých oborech vzdělání 36-47-M/01 Stavebnictví a 36-46-M/01 Geodézie a katastr nemovitostí. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo ve 13 třídách celkem 319 žáků (z toho 300 v oboru Stavebnictví), z toho 21 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „žáci se SVP“). Oproti stavu zaznamenanému při předchozí inspekční činnosti škola již neprovozuje dálkovou formu vzdělávání. Celkový počet žáků je v posledních letech do značné míry stabilní.

Podrobné informace o své činnosti škola pravidelně zveřejňuje na webových stránkách www.stavlib.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává svou funkci od r. 2013, v roce 2019 svou funkci v konkursním řízení obhájil. Při řízení školy se opírá o srozumitelně formulovanou koncepci rozvoje vytvořenou na základě analýzy silných a slabých stránek a v souladu s podmínkami a zaměřením školy. Stanovené cíle se postupně naplňují zejména v oblasti zlepšení materiálního a technického stavu a vybavení budov a učeben (škola je tvořena navzájem propojenými stavbami odlišné doby vzniku). V oblasti personálních zdrojů se v koncepci odráží potřeba postupně řešit vysoký věkový průměr vyučujících (aktuálně 54 let) při zachování žádoucí stability a kvality pedagogického sboru. Málo zřetelné jsou cíle související s kontrolními mechanismy, evaluací a autoevaluací školy.

Škola má přehledně stanovenou organizační strukturu, vymezené kompetence a povinnosti jednotlivých pracovníků umožňují plynulý chod školy. Ředitel školy významnou část svých pravomocí delegoval na svého zástupce. Nastavený kontrolní systém je zaměřen na všechny oblasti fungování školy, ale jeho uplatňování není důsledné. Vedení školy průběžně hodnotí práci pedagogických pracovníků na základě hospitační činnosti a poskytuje jim konkrétní doporučení pro zefektivnění pedagogického procesu včetně hodnocení výsledků vzdělávání. Tato zpětná vazba se však v hodinách hospitovaných Českou školní inspekcí (dále „ČŠI“) projevila jen částečně, málo je využíváno formativní hodnocení pro posílení motivace žáků k učení. Vyučující si navzájem poskytují podporu ať už v rámci předmětových komisí nebo při řešení detailů výuky a při pomoci začínajícím kolegům. Škola v náležitém rozsahu a vhodnou formou informuje o podmínkách a organizaci vzdělávání, přijímací zkoušky probíhají podle jasných kritérií bez diskriminačních prvků. Ředitel aktivně spolupracuje se školskou radou, věnuje pozornost i námětům vyučujících a žáků školy.

Výuku zajišťuje stabilní a téměř plně kvalifikovaný pedagogický sbor složený převážně z učitelů s dlouholetou praxí. U dvou pedagogů, kteří si doplňují předepsané vzdělání, ředitel školy uplatňuje dočasnou výjimku z požadavků na splnění předpokladů odborné kvalifikace. Ředitel školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a v průběhu inspekční činnosti inovoval a zpřesnil jeho plán. Výběrem forem a témat vzdělávacích akcí zohledňuje potřeby školy a zájem pedagogů. Vzdělávání se zaměřuje především na získávání odborných znalostí a na zkvalitnění didaktických dovedností vyučujících. Škola organizuje v tomto směru akce pro celý pedagogický sbor z projektu Šablony financovaného z Evropských fondů.

Naplňování dlouhodobého plánu rozvoje školy podporují přínosné partnerské vztahy. Škola promyšleně rozvíjí spolupráci zejména s profesními a sociálními partnery s cílem doplňovat

odbornou složku vzdělávání a modernizovat své materiální vybavení. Významná část praktického vyučování probíhá na smluvních pracovištích. Podnětná je pro žáky i učitele spolupráce s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Českým svazem stavebních inženýrů. Někteří pedagogové jsou členy oblastních poboček těchto organizací a ve spolupráci s nimi se jim daří organizovat regionální kola soutěží v projektování. Konstruktivní partnerské vztahy vytváří vedení školy i se zřizovatelem, který se mj. významně podílí na zlepšování materiálního vybavení a technického stavu budov.

Vedení školy průběžně vyhodnocuje materiální a technické podmínky pro vzdělávání. K zajištění výuky v souladu s aktuálními trendy stavebnictví je škola vybavena moderními učebními pomůckami, inovovanou výpočetní a interaktivní technikou, materiálem a technickým zařízením pro praktickou výuku. S celkově dobrým stavem kontrastuje stav a vybavení některých kabinetů, markantně v případě fyzikálního kabinetu. Škola disponuje dostatečným počtem kmenových a odborných učeben a dílen, zpravidla dvě učebny ve školním roce pronajímá také jiné místní střední škole.

Škola je financována především prostřednictvím státního rozpočtu a zřizovatele. Využila finanční prostředky z projektů evropských strukturálních fondů „Erasmus“, „NAKAP LK“ a „Šablony“. Např. z projektu NAKAP byla vybavena jedna počítačová třída novými PC sestavami a zakoupena licence k programům používaným pro stavebnictví. Škola provozuje doplňkovou činnost (pronájem nebytových prostor a zájmové kroužky), zisk z této činnosti je využíván ve prospěch hlavní činnosti školy. Finanční předpoklady školy jsou na standardní úrovni, což vytváří podmínky pro funkční chod školy a realizaci ŠVP.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou ve vnitřních dokumentech školy stanovena potřebná pravidla a opatření. Škola analyzuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, ke kterým následně přijímá opatření k jejich eliminaci. Touto problematikou se škola zabývá systematicky a odpovědně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V obou ŠVP je kladen důraz na dosažení cílů vzdělávání odpovídajících profilu absolventa daného oboru vzdělání v návaznosti na dlouholetou tradici vzdělávání stavebních oborů ve škole. Kvalitu a efektivitu vzdělávání zvyšuje provázanost teoretické a praktické výuky. Průběh vzdělávání vhodně doplňují aktivity prohlubující učivo obsažené v ŠVP nebo na ně navazující, realizované formou např. studentských stáží, projektů a odborných exkurzí.

Společným rysem hospitovaných hodin byla vstřícná pracovní atmosféra založená na vzájemné důvěře a porozumění mezi učiteli a žáky bez rušivých momentů a vysoká odborná úroveň výuky. Vyučující si v dobře připravených hodinách kladli splnitelné cíle, které vycházely z očekávaných výstupů formulovaných v ŠVP a navazovaly na aktuální znalosti a dovednosti žáků. Žáci pracovali převážně se zaujetím, učitelé poskytovali prostor pro dotazy, který řada žáků využívala. Rozdílný byl přístup učitelů, pokud jde o průběžné hodnocení žáků během výuky a důraz kladený na zpětnou vazbu o míře osvojených znalostí a dovedností. Obdobně jen část učitelů důsledně pracovala s rozбором chyb, ačkoliv by to v některých hodinách mohlo výuku výrazně obohatit (anglický jazyk). Z organizačních forem převládala frontální výuka založená na poměrně podrobném výkladu a řízeném rozhovoru doplněná otázkami kladenými žákům, někdy řešením problémových úloh a samostatnou prací. Aktivizující formy a metody práce byly zařazovány jen v menšině hodin (zdařile např. při české literatuře, matematice, odborném kreslení a deskriptivní geometrii). Ve výuce teoretických odborných předmětů byla dobře naplňována zásada názornosti užitím širokého spektra učebních pomůcek, vzorků materiálů, odborné dokumentace, nákrešů a map. Potenciál didaktické techniky, která je k dispozici prakticky ve všech třídách, byl však

využíván ke zvýšení názornosti jen v části zhlédnutých hodin, nejvíce v hodinách informatiky (včetně instruktážního videa). ČŠI doporučuje využít didaktickou techniku více v těch hodinách, kde jde hlavně o přehled a výčet faktů, údajů a nákrešů nebo schémat, které žáci zatím opisují a překreslují z klasické tabule. Ve výuce fyziky byly účelně využity videozáznamy demonstračních pokusů a jejich vysvětlení, názornost výuky však nebyla podpořena užitím učebních pomůcek, a to z důvodu zastaralého vybavení kabinetu fyziky. V něm převládají neuspořádané a zastaralé pomůcky na hraně použitelnosti a funkčnosti, kabinet je využíván jen sporadicky. To se nepříznivě promítá do názornosti výuky fyziky a ztěžuje snahu vyučující o činnostní pojetí výuky předmětu. Cílené propojování teorie s praxí a uplatnění mezipředmětových vztahů zvyšovalo efektivnost rozvíjení odborných kompetencí žáků. Ve všech hodinách byli žáci důsledně vedeni k užití správné terminologie a k přesnosti ve vyjadřování. S menší důsledností vyučující dbali na plynulé vyjadřování žáků pokud možno v souvislých větách a s přijatelnou mírou dodržování spisovné mluvy.

Závěrečná rekapitulace probraného učiva se vyskytla ve většině sledované výuky, v řadě případů však chybělo celkové hodnocení práce žáků pedagogem před ukončením hodin. Jen ojediněle proběhly pokusy vyvolat aktivní hodnocení nebo sebehodnocení žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výchovné poradenství zajišťuje pro tuto oblast kvalifikovaný vyučující, který byl nedávno pověřen také výkonem funkce metodika prevence. Vzhledem k jeho zkušenostem, vzdělání v oblasti a organizačním schopnostem je spojení obou funkcí efektivní. Je třeba aktualizovat plán práce výchovného poradce a preventivní program školy, které již neodpovídají aktuálnímu stavu nebo deklarují záměry, které se nepodařilo realizovat (zřízení školského poradenského pracoviště s podílem školního psychologa a speciálního pedagoga). Žáci se SVP jsou správně a včas (většinou hned po zahájení studia) ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními identifikováni a diagnostikováni. S obsahem podpůrných opatření jsou seznamováni také systematicky všichni vyučující. ČŠI doporučuje zpřesnit vykazování těchto žáků v zahajovacím výkazu a inovovat dokumentaci v oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků včetně přehlednější prezentace na webových stránkách školy (plány práce, preventivní program školy).

Škola organizuje v průběhu školního roku aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování žáků, vhodná témata jsou zařazována rovněž do některých předmětů. Výskyt závažného negativního chování žáků ve škole je nízký, v případě drogových deliktů nulový. Ojedinělé problémy ve vztazích mezi žáky se daří řešit v počátcích. Každý výskyt neomluvené absence škola řeší bezprostředně a důsledně, nejsou tolerovány ani drobné prohřešky typu pozdních příchodů na vyučování.

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků průběžně i na konci vzdělávacího cyklu, a to na úrovni jednotlivých vyučujících, třídních učitelů, výchovného poradce i pedagogické rady. Zákonní zástupci žáků jsou o školní docházce a vzdělávacích výsledcích informováni na pravidelných třídních schůzkách a průběžně prostřednictvím elektronického informačního systému.

Pro hodnocení výsledků vzdělávání je významná úspěšnost žáků školy ve společné části maturitní zkoušky. ČŠI provedla analýzu za období posledních čtyř let (od roku 2016). V rámci dané skupiny oborů v celorepublikovém srovnání byly výsledky žáků s výjimkou roku 2018 v českém jazyce a literatuře a v cizím jazyce podprůměrné. Škola vykazuje v průměru zejména vyšší míru čisté neúspěšnosti (podíl neúspěšných žáků k počtu všech žáků, kteří zkoušku konali). Naopak dlouhodobým pozitivním trendem je průměrná až nadprůměrná úspěšnost žáků v matematice. Podíl žáků, kteří si volí matematiku jako

maturitní předmět, se však za poslední čtyři školní roky snižuje. Vedení školy se problematikou nepříznivých výsledků žáků v jazykovém vzdělávání dlouhodobě zabývá a na základě jejich analýzy stanovilo opatření ke zlepšení stavu. Přijatá opatření obsahují konkrétní postupy na úrovni výuky (např. dbát na důslednost v hodnocení a poskytování průběžné zpětné vazby žákům) i v organizaci vzdělávání (posílení konverzace z cizího jazyka, důsledná kontrola absence). Dílčí zlepšení nastalo u maturitní zkoušky v roce 2018, avšak účinnost přijatých opatření na zlepšení výsledků vzdělávání bude možné relevantně posoudit až v příštích několika letech.

Rozvoj specifických zájmů a talentu žáků pozitivně podporuje vzdělávání v rámci nepovinných a volitelných předmětů a zájmových kroužků (Architektonický ateliér, sportovní aktivity). Žáci se aktivně účastní celé řady předmětových a odborných soutěží. Vynikajícího výsledku dosáhli v celorepublikové soutěži v projektování pozemních staveb „KB – BLOK“ nebo v regionálním kole Středoškolské studentské soutěže Ytong (druhé a čtvrté místo). Významných umístění dosahují žáci rovněž v matematických a přírodovědných soutěžích (Celostátní matematická soutěž SOŠ 2019, Přírodovědný klokan). Odborný a profesní růst žáků podporují i semináře a přednášky pořádané ve škole oblastními pobočkami České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Českého svazu stavebních inženýrů.

Škola zejména prostřednictvím třídních učitelů nebo přímo od bývalých žáků získává informace o jejich uplatnění v praxi či v dalším vzdělávání. Poptávka pracovního trhu po absolventech školy je vysoká. Většina z nich pokračuje v terciárním vzdělávání na vysokých školách odpovídajícího zaměření (České vysoké učení technické v Praze, Vysoké učení technické v Brně, Univerzita Hradec Králové, Technická univerzita v Liberci aj.).

Závěry

Vývoj školy

Ředitel školy obhájil v roce 2019 v konkursním řízení svou funkci pro druhé funkční období.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2014 se dále zlepšil materiálně technický stav budov a vnitřního vybavení včetně oblasti informačních technologií a prezentační techniky.

Silné stránky

Škola v duchu mnohaletých dobrých tradic poskytuje kvalitní odborné vzdělání založené na účelném propojení teorie s praxí.

Dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy školy mají příznivý vliv na osvojování odborných kompetencí žáků a absolventů školy i na jejich dobrou uplatnitelnost na trhu práce a při dalším studiu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Kontrolní systém nastavený ředitelem školy nepostihuje důsledně a rovnoměrně chod školy ve všech oblastech.

Při výuce fyziky nebyly v dostatečné míře využity názorné pomůcky, a to mj. z důvodů zastaralého vybavení fyzikálního kabinetu.

Úspěšnost žáků v maturitní zkoušce v posledních čtyřech letech s výjimkou roku 2018 je ve společné části maturitní zkoušky v českém jazyce a literatuře a v cizím jazyce podprůměrná.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Zkvalitnit kontrolní činnost v oblasti vedení školní dokumentace a dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně zpracování výkazů.

Poskytovat žákům dostatečnou zpětnou vazbu o zvládnutí učiva, průběžně využívat formativní a motivační hodnocení.

Zaměřit se více v didaktické stránce výuky na strukturu vyučovací hodiny, především závěrečné shrnutí, hodnocení a sebehodnocení žáků.

Využívat více dostupnou didaktickou techniku mj. k názorné prezentaci učiva.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina č. j.: ZL-40/17-Š přijatá usnesením č. 282/17/ZK Libereckého kraje ze dne 27. 6. 2017 s účinností od 1. 9. 2017
2. Jmenování do funkce ředitele školy na základě usnesení Rady Libereckého kraje č. 1114/2019/RK ze dne 4. 6. 2019 s platností od 1. 7. 2019
3. ŠVP realizovaných oborů vzdělání platné k datu inspekce
4. Školní řád s platností od 2. 9. 2019 včetně pravidel pro hodnocení výsledků žáků
5. Třídní knihy všech tříd vedené ve školním roce 2018/2019
6. Vzorek třídních knih vedených v elektronické podobě ve školním roce 2019/2020 k datu inspekce
7. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2019/2020 k datu inspekce
8. Školní matrika vedená v elektronické podobě k datu inspekce
9. Plán na školní rok 2019/20
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2019/2020
11. Koncepce rozvoje školy zpracovaná ředitelem školy z března 2019
12. Dokumentace k přijímání ke vzdělávání a k jeho ukončování ve školních letech 2015/2016 až 2018/2019
13. Souhrnná dokumentace vztahující se k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování žáků
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
15. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
16. Zápisy z jednání školské rady ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
17. Dokumentace k odborné praxi (vzory smluv a dohod, vzory hodnocení a zpráv o průběhu praxe aj.)
18. Vzorek personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosaženém vzdělání)
19. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení bezpečnosti a ochraně zdraví žáků
20. Souhrnná dokumentace vztahující se k hodnocení finančních podmínek školy

21. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení [online: 7. 1. 2020, <http://rejskol.msmt.cz>]
22. Výkazy MŠMT M 8 o střední škole a R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2017, 30. 9. 2018 a 30. 9. 2019
23. Inspekční zpráva čj. ČŠIL-244/13-L ze dne 28. 3. 2014
24. Webové stránky školy na adrese <https://www.stavlib.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Vladimír Piša, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Vladimír Piša, v. r.

Mgr. Jitka Šafaříková, školní inspektorka

Mgr. Jitka Šafaříková, v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Mgr. Karel Nováček, v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Bc. Irina Kopčanová, v. r.

Mgr. Aneta Rozkovcová, přizvaná osoba,
odborník na výuku cizích jazyků

Mgr. Aneta Rozkovcová, v. r.

V Liberci 13. 2. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Radek Cíkl, ředitel školy

Mgr. Radek Cíkl, v. r.

V Liberci 18. 2. 2020